

Seria
GRAMATYKA

poziom B1

Berenika Wilczyńska

Przeczytaj i zapamiętaj

TRYB ROZKAZUJĄCY
CZASOWNIK

HelloPolish

O książce

Przeczytaj i zapamiętaj to e-book do nauki języka polskiego jako obcego **na poziomie B1 (PDF, format A4, 31 stron)**, w którym znajdują się ćwiczenia i teoria na temat **trybu rozkazującego**. W e-booku znajdziesz:

- gramatykę w praktyce, czyli teksty z formami trybu rozkazującego,
- tabele z przejrzystymi wyjaśnieniami,
- ćwiczenia gramatyczne,
- odpowiedzi do ćwiczeń.

E-book **Przeczytaj i zapamiętaj** przyda się lektorkom i lektorom języka polskiego jako obcego. Pomoże urozmaicić zajęcia na poziomie B1. Materiał można z powodzeniem wykorzystywać podczas lekcji online.

O autorce

Berenika Wilczyńska jest autorką materiałów do nauki języka polskiego jako obcego, w tym podkastów HelloPolish (www.hellopolish.pl). Współpracowała m.in. z Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców POLONICUM Uniwersytetu Warszawskiego i Ambasadą Królestwa Hiszpanii w Polsce. Obecnie współpracuje z Uczelnią Łazarskiego w Warszawie jako egzaminatorka podczas egzaminów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego. Na co dzień tłumaczy książki.

Wydanie 1

Copyright © by Berenika Wilczyńska, 2025

Copyright © by HelloPolish, 2025

www.hellopolish.pl

Copyright illustrations © adobestock.com, © freepik.com

ISBN 978-83-966848-3-7

Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część niniejszej książki nie może być kopiowana ani sprzedawana w jakiegokolwiek formie bez zgody właściciela praw autorskich.

Przeczytaj tekst. Zwróć uwagę na formy zaznaczone **tłustym drukiem (boldem)**.

Masz wrażenie, że ciągle brakuje ci czasu? Żyjesz w pośpiechu i czujesz, że tracisz kontrolę nad swoim życiem? Co możesz zrobić, żeby to zmienić?

Na początek **przeanalizuj** swoje nawyki. **Sprawdź**, na co poświęcasz czas w ciągu dnia. **Zrób** listę codziennych czynności i **zapisz**, ile czasu zajmuje ci każda z nich. Potem **zastanów się**, kiedy i w jaki sposób marnujesz najwięcej czasu.

Wiele osób spędza długie godziny w internecie i w telefonie. Jeśli też tak masz, **zadbaj** o higienę cyfrową. Oto kilka rad:

1. **Zainstaluj** aplikację do monitorowania czasu, który spędzasz w sieci.
2. **Ucz się** być tu i teraz bez dostępu do sieci. Kiedy masz ochotę wziąć do ręki telefon, **weź** zamiast niego książkę albo **idź** na spacer.
3. **Nie wyjmuj** telefonu w restauracji lub w kawiarni i **nie kładź** go na stoliku.
4. **Nie jedz** z telefonem w ręce. Przerwy w pracy **wykorzystuj** inaczej: **posłuchaj** audiobooka albo **poćwicz**.
5. **Nie zabieraj** telefonu do toalety – wyjdiesz wtedy szybciej.

Na początku trudno ci będzie zmienić nawyki, ale **nie poddawaj się**. **Szanuj** swój czas!

Formy zapisane **tłustym drukiem (boldem)** to formy **trybu rozkazującego** w drugiej osobie liczby pojedynczej (**ty**).

Przestudiuj tabele gramatyczne.

Tryb rozkazujący CZASOWNIK

Tryb rozkazujący tworzymy od czasowników dokonanych i niedokonanych.

Ten tryb **nie ma** formy pierwszej osoby liczby pojedynczej (**ja**).

Aby utworzyć tryb rozkazujący dla drugiej osoby liczby pojedynczej (**ty**), trzeba pamiętać, do której koniugacji należy czasownik. Od formy **ty** łatwo utworzysz formy liczby mnogiej **my** i **wy**.

koniugacja **-ę, -esz** i **-ę, -isz/-ysz**

aspekt niedokonany		
<p>Forma drugiej osoby liczby pojedynczej (ty) w czasie teraźniejszym</p>	<p>Usuwamy końcówkę osobową.</p>	<p>Powstaje forma trybu rozkazującego dla drugiej osoby liczby pojedynczej (ty).</p>
<p>-ę, -esz pisać – piszesz brać – bierzesz gotować – gotujesz pracować – pracujesz jechać – jedziesz iść – idziesz nieść – niesiesz wieźć – wiesziesz <i>Spółgłoski miękkie z „i” zamieniają się na spółgłoski miękkie z kreską.</i></p>	<p>~~-esz~~</p>	<p>pisz bierz gotuj pracuj jedź idź nieś wieź</p>
<p>-ę, -isz/-ysz myśleć – myślisz mówić – mówisz chodzić – chodzisz dzwonić – dzwonisz płacić – płacisz bronić – bronisz <i>Spółgłoski miękkie z „i” zamieniają się na spółgłoski miękkie z kreską.</i> kończyć – kończysz patrzeć – patrzysz</p>	<p>~~-isz / -ysz~~</p>	<p>myśl mów chodź dzwoń płać broń</p> <p>kończ patrz</p>

Ćwiczenia

1. Utwórz formy trybu rozkazującego dla drugiej osoby liczby pojedynczej (**ty**) według wzoru. Sprawdź z tekstem ze strony 3, czy utworzone formy są poprawne.

1. odzyskać - ..... odzyskają > odzyskaj	11. iść - .....
2. przeanalizować -	12. nie wyjmować - .....
.....	.....
3. sprawdzić -	13. nie kłaść - .....
4. zrobić -	14. nie jeść - .....
5. zapisać -	15. wykorzystywać - .....
6. zastanowić się -	.....
.....	16. posłuchać - .....
7. zadbać -	17. poćwiczyć - .....
8. zainstalować -	18. nie zabierać - .....
.....	19. nie poddawać się - .....
9. uczyć się -	.....
10. wziąć -	20. szanować - .....

2. Żona Rafała jest chora i nie może załatwić różnych spraw. O co prosi męża? Uzupełnij jej prośby w trybie rozkazującym (w formie **ty**).

1. Skarbie, ...
(kupić) mi leki.

2. .... (zrobić)
zakupy, bo mamy pustą lodówkę.

3. ....
(wypożyczyć) mi książkę.

4. ....
(odebrać) moją kurtkę z pralni
i ..... (zawieźć)
Jasia na basen.

5. .... (wynieść)
śmieci i .....
(wyjść) na spacer z psem.

6. .... (zapłacić)
rachunki, bo zapomniałam to zrobić.

7. ....
(ugotować) obiad, dobrze?

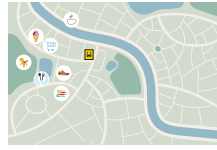
Uzupełnij zdania formami trybu rozkazującego dla pierwszej i drugiej osoby liczby mnogiej.

1

..... /
.....

(używać) kremu
z filtrem.

2

..... /
.....

(sprawdzić) na mapie,
gdzie to jest.

3

..... /
.....

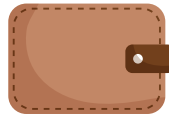
(wziąć) ze sobą paszporty.

4

Nie .....
/ .....

(spacerować) tutaj
z psem!

5

..... /
.....

(uwagać) na portfele!

6

..... /
.....

(wyłączyć) telefony
komórkowe.

7

..... /
.....

(jechać) pociągiem,
a nie samochodem.

8

..... /
.....

(skrócić) w prawo.

9

Nie .....
/ .....

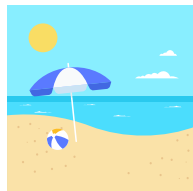
(pływać) tutaj,
jest zakaz!

10

Nie ..... /
.....

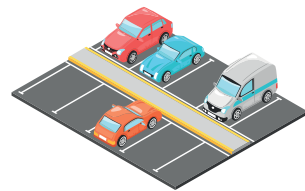
(jeździć) tu na rolkach,
to niebezpieczne!

11

Nie .....
/ .....

(opalać się) teraz na plaży,
jest za gorąco!

12

..... /
.....

(zaparkować) tutaj, jest kilka
wolnych miejsc.